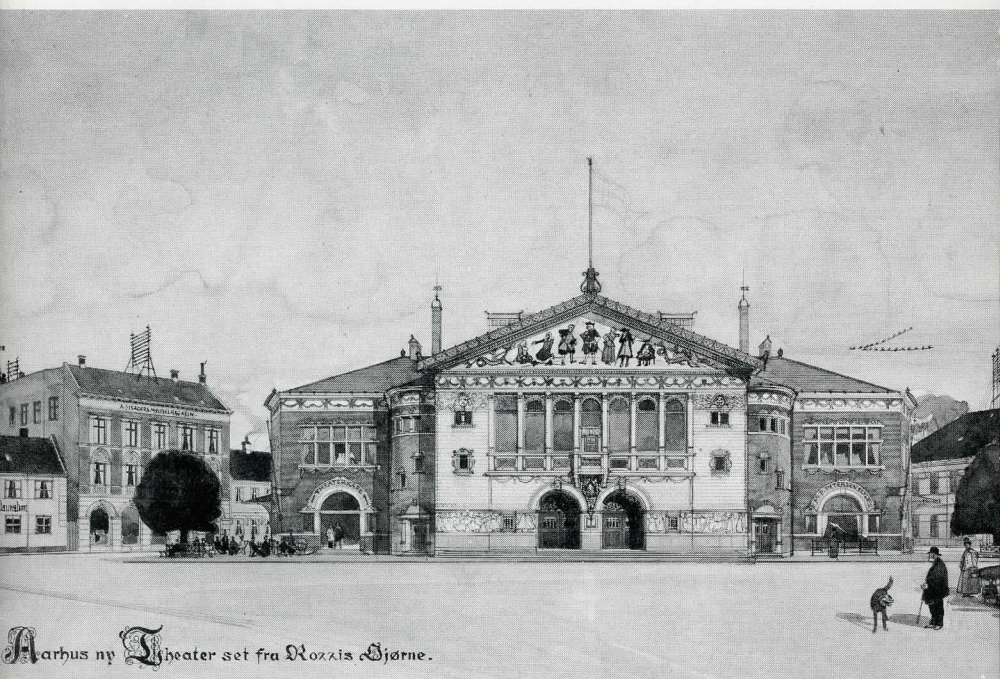

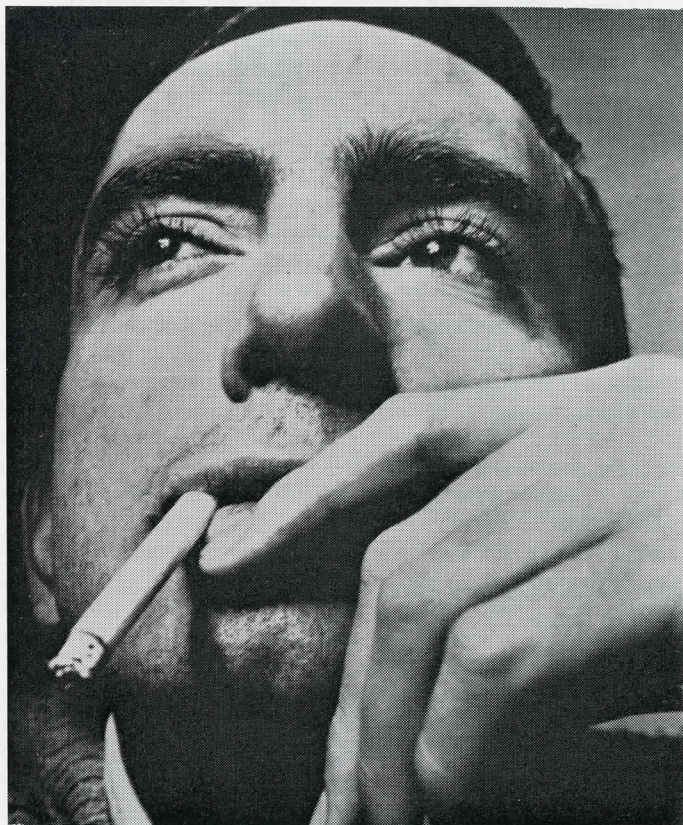

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

Sæson 1968-69

Teaterchef: Edvin Tiemroth

EDWARD ALBEE

Albee og New York's teater

Clinton Wilder og Richard Barr, to akademikere i trediveerne med teaterbaggrund, er Edward Albee's producenter. Sammen med ham har de dannet Albarwild Theater Arts Inc., lejet Cherry Lane-teatret på Commerce Street i den vestlige periferi af Greenwich Village i New York og dér produceret en imponerende række af ny amerikansk dramatik. I et land, hvor tanken om et teater støttet af kommune, enkeltstat eller unionen, stadig kun er en tanke, er deres initiativ enestående. Ganske vist kritiserer nogle af de forfattere, som har fået chancen for at blive spillet gennem dem, at de ganske som alle andre producenter i New York tager alt for store økonomiske hensyn og ikke giver en forestilling, som i begyndelsen ikke rigtig trækker publikum, en chance for at overleve. Men alligevel er de anderledes end den type producenter, man møder på Broadway. Frem for alt derved, at de tager indlysende økonomiske risici, helt på det rene med, at et manuskript, som de synes om, ikke kan blive en kassesucces eller bare indspille udgifterne til opsætningen.

Listen over dramatikere, som har fået en chance gennem Albarwild Theater Arts Inc., er lang. Indirekte står Edward Albee selv på den, for så vidt Wilder og Barr ikke kendte ham, da hans agent, William Morris Agency, overlod dem »Zoo Story« i 1960. Stykket havde haft succes ved festugerne i Berlin to år tidligere efter først at være gået på omgang mellem New Yorks producenter – traditionen tro uden held. Wilder og Barr, som på det tidspunkt var blevet enige om at give sig i lag med det dumdristige foretagende at producere ny amerikansk dramatik Off Broadway satte sig i forbindelse med Albee, lod Alan Schneider sætte stykket op sammen med Beckett's »Krapps sidste bånd«. Succesen hører til legenderne i amerikansk teaterhistorie og er blevet gentaget med den samme konstellation af stykker to gange,

Julia: Vil du lukke
kæften på hende?

Agnes: Har I været ude? – I klubben?

i 1963 og 1965. I dag er »Zoo Story« overhovedet den mest spillede enakter i USA, opført af snart sagt hver eneste universitetsteater, regionalteater eller amatørtrup i landet.

Med premieren på »Zoo Story« begyndte »Theater 1960« sin eksistens. 1. juli hvert år skiftes årstallet ud. »Theater 1961« tog to nye enaktere af Albee op, »Den amerikanske drøm« og »Bessie Smiths død«.

Samarbejdet mellem Albee, Barr og Wilder finder sted, uden at der er kontrakt imellem parterne. Albee har sin fulde frihed til at søge en anden producent, Barr og Wilder deres til individuelt at producere stykker, som de selv tror på, men ikke kan blive enige om. Albee's deltagelse i kompagniskabet stammer fra 1963 og »Hvem er bange for Virginia Woolf?«, da Albarwild Theater Arts Inc. blev stiftet. Omtrent samtidig blev han engageret som lærer i dramaets teknik ved »Off-theater-Circle« in the Square. Dette fødte ideen til endnu en form for produktionssamarbejde mellem herrerne, Playwrights Unit. Gennem denne giver de en chance til en mere eksperimentel ny amerikansk dramatik. Man spiller gratis med ulønnede skuespillere og begyndte med kun at spille hvert stykke én gang. Nu er man oppe på fem gange. Her kom de i kontakt med LeRoi Jones, som de senere optog i Cherry Lane-teatrets ordinære repertoire. Ligeledes med Megan Terry og hendes antagelig sjette dramatiske forsøg, »Ex Miss Copperqueen on a set of Pills«. Foretagendet får nu støtte af et Rockefeller-stipendium på 200.000 dollars til produktion af nye amerikanske stykker i de næste tre år. Når de penge er brugt op, ved de ikke, om de kan fortsætte.

Ethvert stykke, som produceres kommercielt i New York, udgør et aktieselskab for sig, deraf betegnelsen »property«, ejendom, når man taler om et manuskript. Alle, der sætter penge i en produktion – Wilder og Barr indskyder i almindelighed kun lidt af deres egen kapital – får andel i denne »ejendom«. Den andel beholder de i 16 år regnet fra premieren. Bliver denne premiere en succes, kan udbyttet pr. indskudt dollar blive stort.

Tallet 50 til 1 nævnes, f. eks. i forbindelse med en musical som »Oklahoma!« Dette skyldes, at andelen berettiger til udbytte af »ejendommens« totale fortjeneste på Broadway, på andre inden- og udenlandske scener og gennem salg af radio-, TV- og

Agnes: Var du hos Claire?

filmrettigheder. Betyder premieren derimod fiasko, eller går forestillingen bare jævnt, må indskyderne bære tabet. Producenten, der i stedet for egne penge almindeligvis nøjes med at stille sit eget arbejde som indsats, slipper på denne måde lettere, men får på den anden side sværere ved at finde folk, der vil investere, jo flere fiaskoer han har bag sig.

At investere i en opsætning Off Broadway medfører oftest tab. Teatrene er for små til at kunne opvise store kasser selv i tilfælde af succes. Den form for økonomisk støtte til teater, som Amerika altså kender i dag er den, som trods økonomisk risici eksisterer endnu f. eks. netop Off Broadway. Denne beredvillighed til at skyde penge selv i opsætninger, der på forhånd er sikre på at give tab, forklares imidlertid ikke bare af en overmåde privat-filantropisk teaterinteresse, men også af, at pengene er fradragsberettigede på selvangivelsen.

– Vi ville i det lange løb ikke blive ved med at bede vore venner bogstaveligt talt om at skænke deres penge bort, fortæller Clinton Wilder og Richard Barr. Derfor kom Rockefeller-pengene tilpas, og vi ved ikke, hvad vi skal stille op, når de er brugt op. Helt igennem idealistiske er vi virkelig ikke. Vi ved, at vi, hvis vi f. eks. vover 100.000 dollars og så pludselig finder en ny dramatiker, så får vi det tilbage, som vi har vovet.

Deres indstilling til deres arbejde sammenfatter de sådan: »Vi har ikke nogen bestemt opfattelse af, hvad der er egnet, og hvad der er ikke-egnet. Vi bevæger os fremad og iagttager. For os er teater spænding. En spænding, som påvirker både intellekt og følelse. Så længe vi finder den, bliver vi ved«.

Julia: Få dem ud,
far!

Claire: Din appelsinsaft er her, Julia, når du vil ha' den.

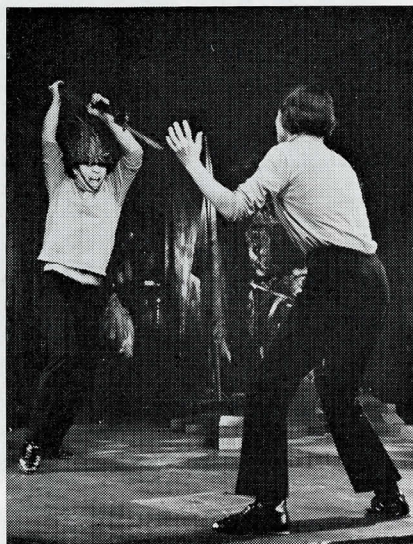

Pil kuglen ud af min krop.
Sæt mit hoved på,
så at jeg kan være med jer igen.

Scener fra

»Sangen om fugleskræmslet«

Aiué.

For højere end al ting andet her i livet
sætter han pengenes magt og initiativet.

Nu er

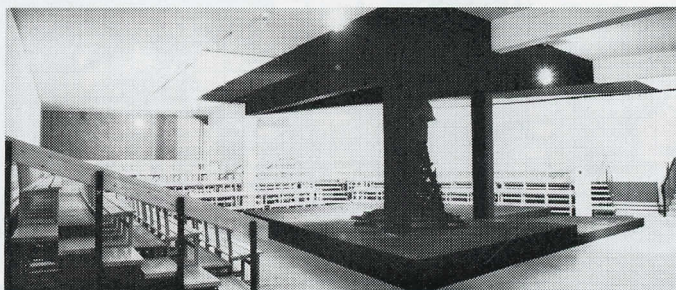
AARHUS TEATERS STUDIO

åbnet

Den tysk-svenske dramatiker Peter Weiss har på få år nået verdensry med sit skuespil om Marat og Marquis de Sade; med sit dokumentarværk om de tyske koncentrationslejre, *Ransagelsen*, og med sin beske, næsten revyagtige satire over Portugals kolonidiktatur, ja, over al magtmisbrug og undertrykkelse: – *Sangen om fugleskræmslet*.

Verdenspremieren fandt sted i Stockholm i fjor. Svenskeren Bengt Arne Wallin har skabt musikken til de mange stærke viser samt til danseindslagene, som på Aarhus Teater er komponeret af koreografen Rodney Harvey, Helge Gramstrup og hans musikere spiller de moderne toner, og Erno Müller, gæsten Lene Vasegaard, Aksel Erhardtson, Rita Kristjansen, Elsebeth Steentoft, Benny Bjerregaard og Birthe Petersen står på studioscenens utraditionelle tribune. Peter Eszterhás har sat i scene.

Aarhus Teaters nye kælder-værksted-intimteater er åbnet med en af tidens mest nærværende, provokerende og spændende tekster.

EDWA
UTRYC

Julia: De har krævet!
De er kommet herind
og har stillet krav.

Tobias: Hvorfor ta'r du ikke tilbage til din til den dér afvænningshistorie?

PERSONERNE:

Agnes
Tobias
Claire
Julia
Edna
Harry

Clara Østø
Edvin Tiemroth
Hannah Bjarnhof
Lho Jansberg
Ruth Maisie
Børge Hilbert

Handlingen foregår i vore dage i U. S. A.

- 1. akt: Fredag aften
- 2. akt: Tidligt lørdag aften
- 3. akt: Senere samme nat
- 4. akt: Søndag morgen

Scenemester: Aage Rishøj – Belysningsmester: Carl E. Andreassen

Rekvisitør: Frode Sørensen – Regi: John Lindskov

Skræddersal ved: Hanne Gissel og Stanley Petersen

Malersal ved: Jens-Anker Olsen – Frisør: Caroline Nielsen

Suffli: Lise Wantzin

Teaterforlag: Nordiska Teaterförlaget, Stockholm

Pause mellem 2. og 3. akt

Spilletid ca. 2 timer

I en undermenneskelig verden

Familien – dagligstuen – er hos Edward Albee den symboliske ramme om en analyse af det samfund, hvor materielt velfærd bliver omvendt proportionalt med åndeligt velfærd. Under en overflade af bugnende forbrugsgoder og robot-hygjejne finder han sult, sygdom, rædsel, pest. Han dykker ned i en »undermenneskelig« verden, der erstatter virkelige værdier med simili – med selvtilfredshed, grusomhed, kastration, angst og tomhed.

Kun i en sådan absurd verden kan man møde skikkelser som denne aftens, eller en skikkelse som Jerry i *The Zoo Story*: En mand, der tager undergrundsbanen den lange vej ned til øen Manhattans sydspids, og derefter går den samme dagsmarch tilbage i et fortvivlet forsøg på at komme i kontakt med noget der lever. Kun i et samfund af desperate rovdyr tvinges man til at give en medskabning rottegift for at opnå et glimt af kontakt. Man har prøvet og prøvet. Først med venlighed, og da det ikke virker – med grusomhed.

Men hver for sig er venlighed og grusomhed golde, de sætter intet i gang. Kombineret, brugt sammen, bliver de til det Albee kalder »the teaching emotion«, en svag katalysator, der *måske* kan nærme mennesker til hinanden. Håbet er dog ikke stort. Vi elsker ikke hinanden, vi sårer ikke hinanden. Vi balancerer videre i en neutral omgangsform. Levende døde.

(Fortsættes side 27)

I en undermenneskelig verden

Familien – dagligstuen – er hos Edward Albee den symboliske ramme om en analyse af det samfund, hvor materielt velfærd bliver omvendt proportionalt med åndeligt velfærd. Under en overflade af bugnende forbrugsgoder og robot-hygijne finder han sult, sygdom, rædsel, pest. Han dykker ned i en »undermenneskelig« verden, der erstatter virkelige værdier med simili – med selvtilfredshed, grusomhed, kastration, angst og tomhed.

Kun i en sådan absurd verden kan man møde skikkelser som denne aftens, eller en skikkelse som Jerry i *The Zoo Story*: En mand, der tager undergrundsbanen den lange vej ned til øen Manhattans sydspids, og derefter går den samme dagsmarch tilbage i et fortvivlet forsøg på at komme i kontakt med noget der lever. Kun i et samfund af desperate rovdyr tvinges man til at give en medskabning rottegift for at opnå et glimt af kontakt. Man har prøvet og prøvet. Først med venlighed, og da det ikke virker – med grusomhed.

Men hver for sig er venlighed og grusomhed golde, de sætter intet i gang. Kombineret, brugt sammen, bliver de til det Albee kalder »the teaching emotion«, en svag katalysator, der *måske* kan nærme mennesker til hinanden. Håbet er dog ikke stort. Vi elsker ikke hinanden, vi sårer ikke hinanden. Vi balancerer videre i en neutral omgangsform. Levende døde.

(Fortsættes side 27)

(Fortsat fra side 23)

I disse undermenneskers smertelige balanceakt får sproget, ordene, en særlig funktion. Ganske vist er Albee's sprog »hentet fra livet« – som de personer der taler det, og den dagligstue det tales i – men det er ikke reportage. For det hverdagshelvede han viser os, ville ingen af os godvilligt identificere os med, hvis det blot var fotografisk gengivet. Sproget må gøres til andet end et udtryksmiddel for tanker og følelser. Det bliver et våben, der stadig skærpes. Det enkelte ord med alle dets nuancer bliver et middel i kampen for at være til. Ofte får det karakter af symbol eller ritual, for at kunne aktivisere personerne i stykket og tilskuerne i salen. Hverken foran eller bag rampen ønsker man at gå til bunds i sin situation. Ordene – disse symboler på vore motiver og behov – kan måske provokere os til at »leve livet uden illusioner«.

Harry Katlev.

De sparer ca. 40 %

– tegn abonnement i Jydsk Folkescene

For det publikum, der ønsker et fastere tilknytningsforhold til Aarhus Teater, vil der også i år være lejlighed til gennem køb af abonnement i Jydsk Folkescene at opnå fordele i form af store prisreduktioner.

De sparer op til 45 %. Tag alle fordelene – tegn et abonnement!

Abonnementet giver **valgfrit** adgang til alle Aarhus Teaters egne offentlige forestillinger, såvel på STORE SCENE som på AARHUS TEATERS STUDIO i sæson 1968–69. Abonnementshæftet indeholder **6 teaterchecks, og der kan benyttes 2 teaterchecks til hver forestilling.**

Nyhed: I modsætning til tidligere er abonnementet også gyldigt til de af teatrets egne forestillinger, der spilles til forhøjede billetpriser, og differencen mellem den ordinære og den forhøjede pris skal **ikke** betales – **én teatercheck er fuld betaling.**

Nyhed: Som en yderligere fordel er der i år i samtlige abonnementshæfter – udover de nævnte 6 teaterchecks – indsat 2 rabatchecks. I sæsonens løb vil disse rabatchecks **eventuelt** blive gjort gyldige til køb af billet med 30 pct. rabat.

SERIE I koster kr. 81,00

og giver adgang til **orkesterplads, 1. parket og 1. balkon.**

Eksempler på prisreduktion:	Normal pris	Abonne- ments pris	Be- sparelse
Orkesterplads, 1. balkon, 1. række ..	kr. 144,00	kr. 81,00	45 %

SERIE II koster kr. 54,00

og giver adgang til **2. parket og 2. balkon, 1.–3. række.**

Eksempler på prisreduktion:	Normal pris	Abonne- ments pris	Be- sparelse
2. balkon, 1. række	kr. 90,00	kr. 54,00	40 %

Alle priser er incl. moms.

Abonnementet giver adgang til alle dage – også til premierer.

Abonnement kan købes i Aarhus Teaters abonnementskontor, Scalas forhal, telf. (06) 12 27 06, hver dag kl. 11–18.

Kommende forestillinger

Harry: Godnat, du gamle.

Julia: Du er ikke min . . . DU HAR INGEN RETTIGHEDER!

Kommende forestillinger

Muriel Spark

Muriel Spark: **DE KLOGE DAMER OG CHARLIE**

Drømte den værdige nationaløkonom Charlie Delfont, at hans høj-lærde svigerinde, Leonora, en sen aften stod bag hans stol og sagde: »Charlie, skaf mig et barn!« – eller –??

Den kloge og vittige englænderinde Muriel Spark har skrevet et henrivende lystspil om lærde kvinder, som sandelig også *er* kvinder, – og de unge og ældre mænd i deres liv – som alle hedder Charlie.

Eva Hemmer Hansen har oversat dette vittige og utraditionelle lystspil, Henrik Poulsen laver dekorationer, Ves Harper tegner kostu-mer, Jessie Rindom – som gæst – spiller sammen med Lone Rode, Hannah Bjarnhof, Clara Østø, Bodil Lindorff, Fritze Hedemann, Ole Wegener, Ulf Stenbjørn og Nis Bank-Mikkelsen. Asger Bonfils sætter i scene. Premiere sidst i oktober.

Erik Bøgh/Jens Louis Petersen:

JORDEN RUNDT I 80 DAGE

Fra 3. december skal Bjørn Wiinblads pragtfulde farver igen lyse på Aarhus Teaters scene, og vi skal påny følge Phileas Fogg's og Passepartout's begivenhedsrige færd *Jorden rundt i 80 dage*.

»Fra London og til Dover« og de andre populære melodier skal lyde, Aonda skal reddes fra de grimme braminers bål, indianerne skal overfalde Pacifik-expressen, og alt skal ende godt og på klokke-slag i Reformklubben i London.

De mange – unge og gamle – der ikke nåede at se den festlige »musical« i fjor, med Rodney Harvey's fejende danse til byorkeste-rets toner, i Edvin Tiemroth's muntre iscensættelse, får chancen nu, når den glade juletid nærmer sig.

Nu er der endnu flere
fordele ved et

UNGDOMSABONNEMENT

Aarhus Teaters meget billige Ungdomsabonnement betyder, at **alle unge under uddannelse** kan gå i Aarhus Teater for **kun kr. 6,50 pr. forestilling**.

Ungdomsabonnementet omfatter alle unge over 14 år under uddannelse, nemlig studerende ved universiteter, højere læreanstalter og teknika, seminarieelever, skoleelever i ældre klasser, elever på ungdomsskoler, lærlinge og andre elever under uddannelse samt værnepligtige inden for forsvaret og civilforsvaret.

Ungdomsabonnementet giver **valgfrit** adgang til alle Aarhus Teaters egne offentlige forestillinger, såvel på STORE SCENE som på AARHUS TEATERS STUDIO i sæson 1968-69. Abonnementshæftet indeholder **4 teaterchecks og koster kr. 26,00** (incl. moms).

NYHED: I modsætning til tidligere er abonnementet også gyldigt til de af teatrets egne forestillinger, der spilles til forhøjede billetpriser, og differencen mellem den ordinære og den forhøjede pris skal ikke betales — én teatercheck er fuld betaling.

NYHED: Som en yderligere fordel er der i år i samtlige abonnementshæfter — udover de nævnte 4 teaterchecks — indsat 2 rabatchecks. I sæsonens løb vil disse rabatchecks eventuelt blive gjort gyldige til køb af billet med 30 pct. rabat.

Billet kan forudbestilles 6 dage frem til premieren og de efterfølgende 9 opførelser af hver ny forestilling, derefter kan billet **ikke** forudbestilles, men må afhentes i teatrets billetkontor på forestillingsdagen efter kl. 14. — Når abonnenten har anvendt alle 4 teaterchecks, vil der kunne købes nyt abonnement.

Ungdomsabonnement kan købes i Aarhus Teaters abonnementskontor, Scalias forhal, telf. (06) 12 27 06 hver dag kl. 11-18.

Endvidere kan abonnementet købes og alle oplysninger fås hos repræsentanten for Ungdomsabonnementet på ovennævnte uddannelsessteder, samt hos Studenterrådet, Studenternes hus, daglig kl. 9-14, lørdag lukket, telf. 12 89 44, og hos De studerendes Råd, Handelshøjskolen, daglig kl. 9-14, lørdag lukket, telf. 15 53 99.

Teatre andre steder

ODENSE TEATER står nu for tur til at præsentere den berømte amerikanske skuespiller Earle Hyman i Shakespeare-dramaet *Othello*. Opsætningen bliver som i Århus med Ellen Isefiær som instruktør, Henning Palner som Jago og i Per Fjeld's scenografi. Rollen som Desdemona spilles af Marlene Schwartz.

I det skiftende repertoire spilles desuden den italienske farce *Kaviar eller Spaghetti*, Holbergs *Jean de France* og Værkstedsteatrets Shakespeare-mosaik *3 Skud – 1 Krone* af Ole Sarvig og Mogens Brix-Pedersen.

Uopslidelige *Nøddebo Præstegaard* bliver årets juleforestilling. Nytårsaften holdes premiere på Sheridan's *Bagtalelsens Skole*.

AALBORG TEATER spiller hele oktober, i Ebbe Langbergs iscenesættelse, Noël Coward's *Tre, som elsker hinanden* med Ghita Nørby, Willy Rathnov og Ebbe Langberg i de tre hovedroller.

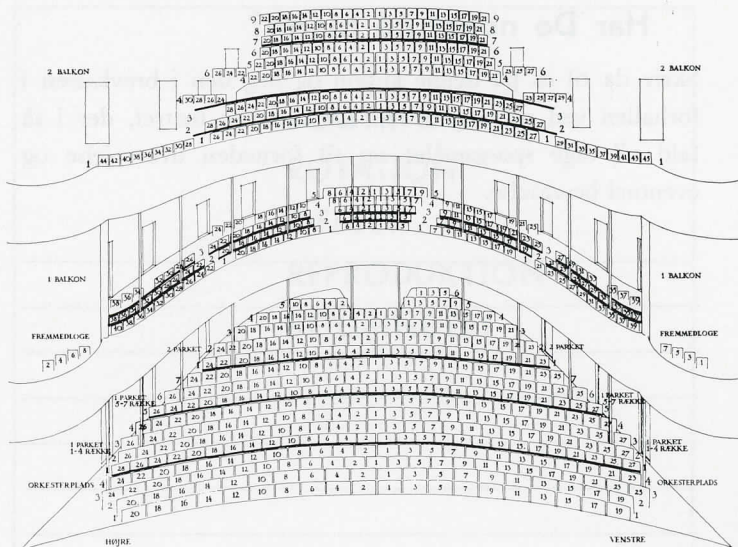
Næste premiere bliver Jacques Audiberti's *Pensionatsværtinden* med Bodil Udsen i den store rolle som fru Kirke og Maia Aarskov som hendes datter. Kasper Rostrup sætter i scene.

Hostrups 150 års dag fejres med Ole Walboms opsætning af *Eventyr på fodrejsen*, og i julemåneden spilles *Pippi Langstrømpe* efter Astrid Lindgrens børnebog.

SVALEGANGEN spiller fra 17. oktober den engelske forfatterinde Ann Jellicoe's *Det – eller hvordan man får det* med André Sallyman, Lars Knutzon, Stig Hoffmeyer og Ulla Lemvigh-Müller i Henrik Bering Liisbergs iscenesættelse.

I december kommer Klaus Rifbjergs og Jesper Jensens jule-revy-komedie *Diskret ophold*, iscenesat af Lars Knutzon og med musik af Bent Axen. I rollerne Stig Hoffmeyer, Birthe Mariat, Niels Skousen og Ulla Lemvigh-Müller.

	Ord. pris		Ord. pris
2. balkon, 7.-9. rk.	6,00	1. balkon, 2. rk.	20,00
2. balkon, 4.-6. rk.	9,00	1. balkon, 1. rk.	24,00
2. balkon, 2.-3. rk.	11,00	2. parket, 1.-6. rk.	14,00
2. balkon, 1. rk.	15,00	1. parket, 5.-7. rk.	19,00
1. balkon, fremmedloge ...	26,00	1. parket, 1.-4. rk.	21,00
1. balkon, 3. rk., siderne ...	10,00	Orkesterplads, 1.-4. rk. ...	24,00
1. balkon, 3.-5. rk., midtfor .	18,00		

Studioscenen, enhedspris kr. 14,00

BILLETSALG

Store scene: Billetter kan købes og forudbestilles 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal, telf. (06) 12 26 22. - Efter kl. 18 kun salg til forestillingsdagen i billetkontoret i **teatrets forhal**.

Studioscenen: Billetter kan købes og forudbestilles 6 dage frem fra kl. 15-18 i Scalas forhal, telf. (06) 12 26 26. - Efter kl. 18 kun salg til forestillingsdagen ved billetsranken ved **Vagtmesterindgangen, Skolegade 4**.

Ved telefonbestilling betales et noteringsgebyr på 20 øre pr. billet. Billetpriserne er incl. moms og garderobe. Ved gæstespil og særforestillinger kan billetpriserne forhøjes.

Programmets forside:

Illustration til kgl. bygningsinspektør, arkitekt Hack Kampmanns originalprojekt, 1898.